

Stärk kooperativ som företagsform

Den kooperativa tanken är global och har lång historia. Kooperationen har enligt de kooperativa principerna och i sin praktik ofta ett syfte om lokal samhällsutveckling. Det ligger i den kooperativa tanken att tänka bredare än bara kortsiktig och största möjliga vinst.

I många delar av Sverige finns det företag vars ägare börjar nå pensionsåldern och som vill sälja sin verksamhet till någon annan. Ibland finns varken någon i familjen eller någon extern part som vill ta över verksamheten. Detta är ofta fallet i mindre tätorter eller på landsbygden. Att då möjliggöra för anställda att ta över verksamheten bidrar till att arbetstillfällen bevaras och företaget fortsatt kan drivas vidare.

Kooperationen kännetecknas av delaktighet, samhällsengagemang, successivt lärande och ansvarstagande. Det ligger i kooperativets natur att samspela med övergripande mål om hållbar utveckling ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Kooperationen har ett sammanhang med idéburna verksamheter och föreningsliv inom ramen för det som kallas den tredje sektorn och den sociala ekonomin. Det borde vara naturligt för Miljöpartiet att verka för fler kooperativ och en tro på att det ger ett bättre samhälle på ett mångdimensionellt sätt.

Generationsskiften inom företag kan underlättas om Kooperation som företagsform kan ges bättre förutsättningar. För att de anställda ska kunna ta över företaget från grundaren behövs förvärvskapital. I nuläget möjliggör förvärvslåneförbudet i aktiebolagsstiftelsen (21 kap 5 §) utlåning på upp till två prisbasbelopp men det är ofta otillräckligt för att genomföra fullskaliga ägarskiften. Därför bör förvärvslåneförbudet ses över.

Även tryggheten för de anställda som tar över ett företag bör ses över. Om samtliga anställda även är delägare – är de då att betraktas som företagare och därmed ha sämre skydd än andra anställda? Lagen om arbetslöshetsförsäkring, ALF, bör därmed ses över för att tydliggöra vilken trygghet kooperativa företagare har när det gäller A-kassa och sjukpenningsregler.

För att stimulera Kooperation som företagsform och möjliggöra fler generationsskiften där anställda tar över behövs en höjning av kunskapsnivån och att statliga investeringsstöd även når ut till personalägda företag. Sociala investerare som Mikrofonden och rådgivningsorganisationen Coompanion bör ges mer långsiktig finansiering för att kunna verka för kooperativ som företagsform.

Vi yrkar därmed att

1. partistyrelsen verkar för att aktiebolagslagen ses över för att utöka undantaget i förvärvslåneförbudet till mer än två basbelopp i de fall lånet upptas av en juridisk person, stiftelse eller ekonomisk förening som kontrolleras av de anställda i bolaget. Då kan anställda ta lån utan att vara personligt betalningsansvariga och beloppet kan vara av betydligt större storlek.
2. partistyrelsen verkar för att socialförsäkringssystemet anpassas till anställda som också är ägare tillsammans. Idag fungerar exempelvis inte A-kassan och sjukpenningsregler.
3. partistyrelsen verkar för att statliga investeringsstöd som till exempel Vinnova, Almi och Saminvest även når ut till personalägda företag eller arbetskooperativ. En del av

det statliga investeringsstödet skulle också till exempel kunna lyftas över i en kooperativ investeringsfond förvaltd av Coompanion.

Monika Bubholz
Gunnel Kardemark
Bengt Dahlgren
Robert Halvarsson
Per-Inge Lidén

Miljöpartiet i Karlstad